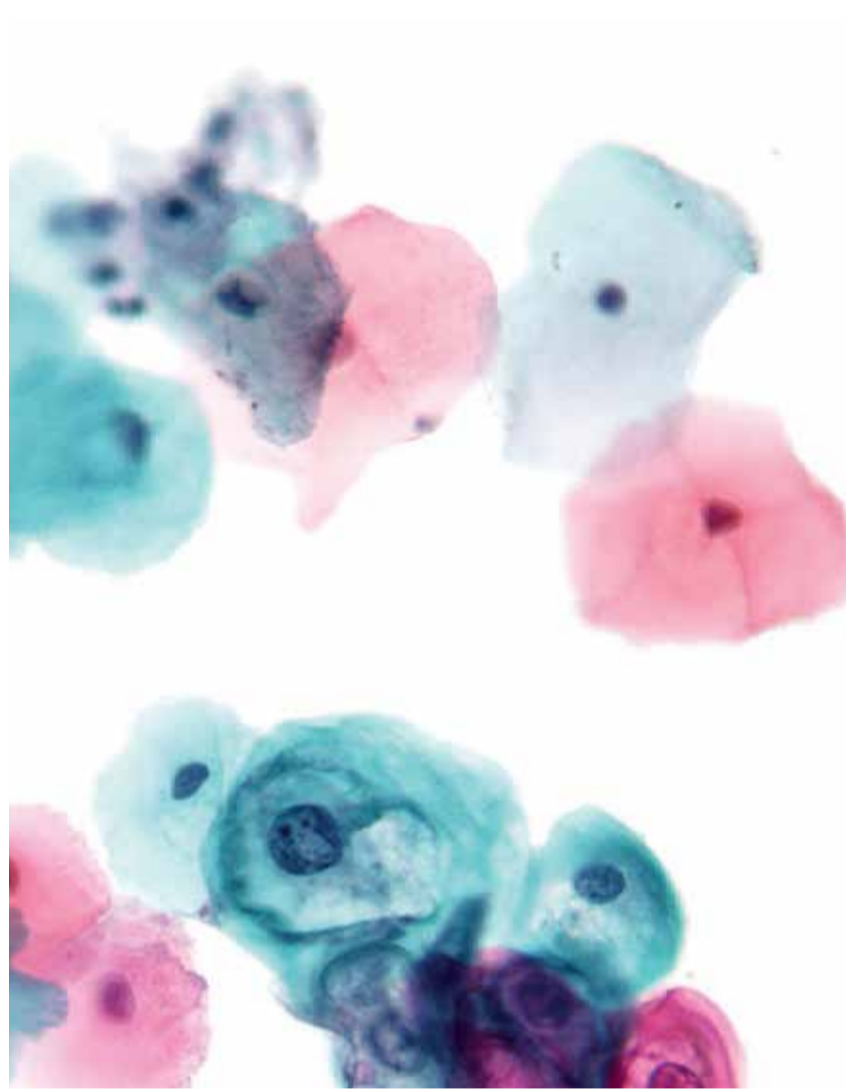

Cytologický obraz získaný metódou LBC

HPV vyšetrenie

– cesta ako zabrániť rakovine krčka maternice

Poznatky o papilomavírusoch (HPV, Human Papilloma Virus – ľudský papilomavírus) ako základnej príčine rakoviny krčka maternice a niektorých ďalších zhubných aj nezhubných ochorení sú relatívne nové. Je to pohlavne prenosná nákaza a v 99,7 % ju spôsobuje práve HPV – ľudský papilomavírus.

MUDr. Andrea Černá, PhD.,
vedúca lekárka úseku
cytológie spoločnosti
Cytopathos, s. r. o.

HPV vírus sa prenáša ľahko a rýchlo, zvyčajne sa neprejaví žiadnymi príznakmi. Potichu napáda bunky epitelu krčka maternice, až nakoniec začne meniť ich DNA. Už v tejto fáze môže preventívna prehliadka u gynekológa odhaliť nebezpečné zmeny. Ochorenia súvisiace s HPV sú predrakovinové lézie krčka maternice, vulvy a vagíny, rakovina krčka maternice i bradavice vonkajšieho genitálu. S HPV vírusom sa počas života stretne 80 % populácie. No dobre fungujúci imunitný systém väčšiny žien ho premože. Približne 8 z 10 žien sa ním nakazí, no väčšina si s ním poradí. U žien, u ktorých vysokorizikové typy vírusu pretrvávajú, môže mať infekcia HPV najzávažnejšie dôsledky. Telo sa nedokáže brániť, HPV vírus infikuje bunky krčka maternice, a keď sa DNA vírusu začlení do bunkového genómu, vyvíjajú sa malígne prekursori karcinómu krčka maternice. Ak sú neliečené (napr. pacientka nejde niekoľko rokov na preventívnu prehliadku), môže sa vyvinúť rakovina. Z abnormalít sa vyvíjajú predrakovinové lézie a napokon samotná rakovina,

čo môže trvať 2 i viac rokov. Laboratória na Slovensku tradične robia PAP TEST. Je to **cytologické vyšetrenie buniek krčka maternice**, ktoré pri preventívnej prehliadke odoberie gynekológ. Test vyhodnocuje laboratórny špecialista (screener) alebo patológ, v závislosti od stupňa predrakovinových zmien. HPV TEST, naopak, zisťuje, či žena vôbec má infekciu vysokorizikovým HPV. **Vedomosť, či je žena pozitívna na HPV, a na aký typ, umožní gynekológovi určiť ďalšie kroky v liečbe alebo prevencii.**

HPV test odhaľuje DNA vysokorizikového HPV v infekčnom štádiu. Cieľom je nájsť prítomnosť vysokorizikových HPV, ktoré spôsobujú 99 % prípadov rakoviny krčka maternice. PAP test nemá takú citlivosť ako HPV testovacie metódy. Laboratórny dôkaz prítomnosti vysokorizikových HPV gynekológ indikuje/nariaduje, iba ak mala žena predchádzajúci PAP test s nálezom atypických buniek, alebo po operačných výkonoch typu konizácia (odstránenia časti krčka maternice pre prítomnosť predrakovinových zmien buniek, prípadne rakovinu samotnú). Ak má žena **pozitívny výsledok testu HPV DNA**, znamená to, že má rakovinu

Je dôležité, aby každá žena chodila na preventívne gynekologické prehliadky, aj keď nemá ťažkosti.

krčka maternice, alebo že sa u nej vyvinie. Väčšina infekcií HPV je prechodná a je potrebné ďalšie testovanie. Ďalšia možnosť je poslať pôvodnú vzorku na testovanie HPV 16 a HPV 18, ktoré spôsobujú 70 % prípadov rakoviny krčka maternice. **Negatívny výsledok HPV DNA testu** dáva informáciu, že žena má veľmi nízke riziko vzniku predrakovinových zmien alebo rakoviny krčka maternice v nasledujúcich 3-5 rokoch. Ak žena má negatívny PAP test, nie je u nej nariadené vyšetrenie HPV. Na Slovensku sa tento typ vyšetrenia (test HPV pri negatívnom PAP teste) neuhrádza zo zdravotného poistenia. Ak žena oň požiada, môže si ho zaplatiť. Vo vyspelých krajinách je súčasťou skriningových programov primárny HPV skrining

(žene urobia HPV DNA test ešte pred PAP vyšetrením). A nezáleží na negativite alebo pozitivite predchádzajúceho PAP testu. V SR si žena môže objednať a zaplatiť samovyšetrovací HPV DNA test cez internet napr. na www.cytopathos.sk, alebo zavolaním na **0907 665 035**. Je dôležité, aby každá žena chodila na preventívne gynekologické prehliadky, aj keď nemá ťažkosti. Preventívna prehliadka vie zachrániť život.

